

PÖYTÄKIRJA

Aika: Tiistai 07.11.2023 kello 17-19.25

Paikka: Seurakuntatalo, yläsali

Läsnä: Jussi Peräaho	puheenjohtaja, tuomiorovasti, esittelijä
Kallio Jorma	varapuheenjohtaja, poissa pykälä 156
Alarinta Paula	jäsen poissa pykälä 156
Jylhä Eeva	jäsen
Kaidesoja Sari	jäsen
Kangas Jaakko	jäsen
Kuivila Leena	jäsen
Latva-Rasku Eeva-Maria	varajäsen
Panula Aaro	jäsen poissa pykälä 156
Talola Pirkko	varajäsen
Ylimäki Teija	jäsen
Ämmälä Marko	jäsen poissa pykälä 156

Poissa: Kattelus Juha, Liljamo Carita, Veikkola Marketta

Muut läsnäolijat:

Ikola Simo, kirkkovaltuuston puheenjohtaja poissa pykälä 156
Rintala, Esa kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja
Sirpa Soukka, sihteeri, talousjohtaja, esittelijä

Asiat: 150-166

Pöytäkirjan allekirjoitus:

Jussi Peräaho, puheenjohtaja

Sirpa Soukka, sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus Lapualla 10. päivänä lokakuuta 2023

Aaro Panula

Teija Ylimäki

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä seurakuntatoimistossa ja seurakunnan nettisivuilla 08.11.2023–6.12.2023 välisen ajan. Nähtävänä pitämisestä on ilmoitettu saman ajan seurakuntatoimiston ilmoitustaululla osoitteessa Koulukatu 2, 62100 Lapua.

Todistaa viran puolesta

Ilmoitustaulun hoitaja

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet _____

150 § KOKOUKSEN AVAUS

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo
17.

151 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Kirkkoneuvostoon kuuluu puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi 11 jäsentä ja se on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla (KL 10 luku 15 §). Kutsu kirkkoneuvoston kokoukseen on toimitettava jäsenille viimeistään viisi päivää ennen kokousta.

Tämän kokouksen esityslista on lähetetty kirkkoneuvoston jäsenille ja kirkkovaltuuston puheenjohtajille 2.11.2023.

Esitys, tuomiorovasti:

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös, kirkkoneuvosto:

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

152 § PÖYTÄKIRJAN TARKASTAMINEN JA NÄHTÄVILLÄ PITÄMINEN

Pöytäkirjaa tarkastamaan valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa, jotka toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina. Aakkosjärjestyksen mukaisessa tarkastusvuorossa ovat Aaro Panula ja Teija Ylimäki.

Tarkastettu pöytäkirja on nähtävänä keskiviikosta 8. marraskuuta 2023 seurakuntatoimistossa seurakuntatoimiston aukioloaikoina ja seurakunnan nettisivuilla. Nähtävänä olost ilmoitetaan seurakunnan virallisella ilmoitustaululla 08.11.2023-6.12.2023 välisenä aikana.

Esitys, tuomiorovasti:

Pöytäkirjan tarkastajiksi ja mahdollisiksi ääntenlaskijoiksi valitaan Aaro Panula ja Teija Ylimäki.

Päätös, kirkkoneuvosto:

Kirkkoneuvosto valitsi pöytäkirjan tarkastajiksi ja ääntenlaskijoiksi Aaro Panula ja Teija Ylimäki.

153 § KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYS

Esitys, tuomiorovasti:

Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös, kirkkoneuvosto:

Hyväksyttiin esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet _____

154 § ILMOITUSASIAT

Esitys, tuomiorovasti:

Kirkkoneuvosto merkitsee tiedoksi seuraavat asiat:

Tuomiorovastin viranhaltijapäätökset:

- 20 § Virkaan valitun asiakirjat
- 21 § Sijaisuuteen valitun asiakirjat
- 22 § Israelin ystävät ry, Lapuan paikallisosasto muistaminen

Talousjohtajan viranhaltijapäätökset:

- 25 § Vanhan apteekin purun jatkaminen

Populuksen päätökset:

- 118-136 § ajalla 28.9.- 2.11.2023, tuomiorovasti
- 128-154 § ajalla 28.9.- 2.11.2023 talousjohtaja

Muistiot:

- Kity 5/2023 10.10.2023
- Kasvatuksen työryhmä 2/2023 28.9.2023

Kirkkohallituksen [Yleiskirjeet 2023 - evl.fi](#) yleiskirjeet:

- 33/2023 Diakoniatyön mallijohtosäntö 2023
[34/2023 Kirkollisen kulttuuriperinnön hoidon avustukset ja kirkon keskusrahaston korjausavustukset](#)

Kirkon työmarkkinalaitoksen [Yleiskirjeet 2020-2023 - evl.fi](#) yleiskirjeet:

-

Muut:

Tulevat kokouspäivämäärät:

Kirkkoneuvosto 28.11.2023, 30.1.2024

Kirkkovaltuusto 14.12.2023 klo 17 huom. uusi päivä ja uusi aika, 13.2.2024

Päätös, kirkkoneuvosto:

Merkittiin tiedoksi.

155 § Lausunto: Aluekeskusrekisterin johtosääntö ja Jyväskylän seurakunnan hallintosääntö

Lapuan hiippakunnan alueellinen keskusrekisteri pyytää sopijaseurakunnilta lausuntoa Jyväskylän seurakunnan hallintosäännöstä niiltä osin kuin se koskettaa keskusrekisteriä. Keskusrekisterin johtosääntö on uudistettu vastaamaan muuttunutta lainsäädäntöä ja se on liitetty osaksi Jyväskylän seurakunnan hallintosääntöä.

Aluekeskusrekisterin johtokunnan pöytäkirjasta:

Perusperiaatteena uudistuksessa on aiempien erikseen johtosäännössä mainittujen päätösvallan siirtämistä toimielimelle ja johtavalle viranhaltijalle, päätöksentekotapoja, hallintomenettelyjä ja kokousmenettelyjä koskevien osuuksien korvautuminen Jyväskylän seurakunnan hallintosäännön nimenomaista asiaa käsittelevillä luvuilla. Yksinkertaistettuna voidaan katsoa, että aiempi vain aluekeskusrekisteriä koskenut johtosääntö on ”pilkottu” useampaan eri osaan uutta hallintosääntöä – vastaten näin muuttunutta lainsäädäntöä ja siihen pohjautuvaa hallintosääntömallia, jonka kirkkohallituksen täysistunto on hyväksynyt 23.08.2023 (yleiskirjeen 29/2023 liite).

Kaikkien toimielinten ”yhteisiä osuuksia” – ja siten myös Lapuan hiippakunnan alueellisen keskusrekisterin yhteisjohtokuntaa koskevia - ovat Jyväskylän seurakunnan hallintosäännön 5 luvun 62§ - 68§, 72§ - 79§, 81§ - 89§, 96§ - 98§, sekä 6 luvun 102§ - 108§. Lisäksi todettakoon, että 7 luvun 109§ ei ole ensimmäisenä hyväksyttävissä hallintosäännössä. Erikseen nimenomaan alueellista keskusrekisteriä koskevat seuraavat pykälät Jyväskylän seurakunnan hallintosäännössä: 10§, 18§, 27§, 36§, 43§, 43 a§, 54§, 71§ kohta 7.

Edelliseen johtosääntöön nähden sisällöllisiä muutoksia ei ole tässä uudistustyössä tarkoitus tehdä muutoin kuin lainsäädännön sanamuodoista johtuvat kaksi poistoa alueellisen keskusrekisterin johtajan toimivaltaa koskien ja lisäten maininnan alueellisen keskusrekisterin johtajan sijaistuksia koskien. Muutoin muutokset ovat joko muuttuneista viittaussuhteista tai sanamuotojen tarkennuksista johtuvia. Poiketen aiemmasta käytännöstä hallintosääntöön ei ole kirjattu erikseen toimivaltaan tai käytäntöihin liittyviä asioita, jotka nousevat suoraan lainsäädännöstä eikä niitä siksi myöskään ole siihen suoraan lainattu. Lisäyksenä suhteessa aiempaan johtosääntöön on hallintosääntöön tuotu nyt maininnat alueellisen keskusrekisterin johtajan sijaistamiseen liittyvistä järjestelyistä.

Sopijaosapuolilta pyydettävien lausuntojen keskeisimpänä merkityksenä voitaneen pitää sen varmistamista, etteivät sopijaosapuolet koe sovittujen omien etujensa vaarantuvan tehtävien muutosten myötä. Siksi lausuntopyyntöä antavan tahon odotetaan kommentoivan niitä osioita Jyväskylän seurakunnan hallintosäännöstä,

jotka koskevat Lapuan hiippakunnan alueellisen keskusrekisteriä ja sen yhteisjohtokuntaa sekä niiden toimintaa.

Suotavaa olisi, että sopijaseurakunnat antaisivat lausuntonsa Lapuan hiippakunnan alueellisen keskusrekisterin yhteisjohtokunnan kautta, jolloin viimeisin mahdollisuus vaikuttaa tätä reittiä hallintosäännön osien sisältöön umpeutuu keskiviikkona 15.11.2023 klo 10. Koska annettu aikataulu yhteisjohtokunnan kautta annettavalle lausunnolle on erittäin tiukka, on perusteltua sallia myös toissijainen menettely, jossa sopijaosapuolen kirkkoneuvosto antaa lausuntonsa suoraan Jyväskylän seurakunnan kirkkoneuvostolle viimeistään 24.11.2023 klo 10 mennessä. Hallintosääntö menee Jyväskylän seurakunnan kirkkovaltuuston käsittelyyn joulukuussa 2023 pidettävässä kokouksessa.

Sopijaseurakuntien lausunnot tulee toimittaa (lausunnon antamisen ajankohdasta riippumatta) sekä alueellisen keskusrekisterin johtajalle (sähköposti: tuomas.palola@evl.fi) että Jyväskylän seurakunnan kirjaamoon (sähköposti: jksrk.kirjaamo@evl.fi). Liitteessä 1 on Jyväskylän seurakunnan uusi hallintosääntö (keltaisella korostuksella merkittynä ne luvut, jotka koskevat Lapuan hiippakunnan alueellista keskusrekisteriä ja sen yhteisjohtokuntaa). Liitteenä 2 on vuonna 2021 hyväksytty aiempi johtosääntö.

Päättös Yhteisjohtokunta

- 1) hyväksyi liitteen 1 mukaisen muotoilun Jyväskylän seurakunnan hallintosäännöstä;*
- 2) päätti pyytää siitä lausunnot sopijaseurakuntien kirkkoneuvostoilta / yhteisiltä kirkkoneuvostoilta;*
- 3) totesi, että yhteisjohtokunnan kautta tulevien lausuntojen tulee olla perillä keskiviikkona 15.11.2023 klo 10 mennessä (alueellisen keskusrekisterin johtajalla) tai mikäli sopijaosapuoli ei tähän aikatauluun pysty, niin Jyväskylän seurakunnan kirkkoneuvostolla perjantaina 24.11.2023 klo 10 mennessä (Jyväskylän seurakunnan kirjaamossa);*
- 4) totesi, että sopijaseurakuntien lausunnot tulee toimittaa niiden antamisen ajankohdasta huolimatta sekä alueellisen keskusrekisterin johtajalle että Jyväskylän seurakunnan kirjaamoon.*

Päätösesitys tuomiorovasti: Kirkkoneuvosto esittää lausuntonaan, että sillä ei ole huomautettavaa tehtyyn johtosääntöuudistukseen ja Jyväskylän seurakunnan hallintosääntöön niiltä osin kuin se koskettaa Lapuan hiippakunnan aluekeskusrekisteriä.

Päätös, kirkkoneuvosto: Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

156 § Toiminta-avustukset vuodelle 2024

Kirkkoneuvosto nimesi kokouksessaan 10.10.2023 työryhmän valmistelemaan toiminta-avustukset vuodelle 2024. Työryhmään valittiin Jussi Peräaho, Sirpa Soukka, Esa Rintala ja Leena Kuivila. Työryhmä on kokoontunut 24.10.2023 (poissa Soukka). Työryhmän valmistelu on liitteessä, josta käy ilmi haettu avustus ja viimeisessä sarakkeessa työryhmän esitys myönnettävästä avustuksesta.

Liite: Toiminta-avustukset 2024

Päätösesitys, tuomiorovasti: Kirkkoneuvosto hyväksyy toiminta-avustukset vuodelle 2024

Päätös, kirkkoneuvosto: Kirkkoneuvosto hyväksyi toiminta-avustukset vuodelle 2024 esityksen mukaisesti.

157 § Nuorten vaikuttajaryhmän nimeäminen

KJ 10:5: Nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi seurakunnan on asetettava nuorten vaikuttajaryhmä, jonka tehtävänä on vaikuttaa asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon sekä osallistua seurakunnan toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Vaikuttajaryhmä voi olla myös usean seurakunnan yhteinen. Seurakunnan on huolehdittava vaikuttajaryhmän toimintaedellytyksistä.

Hallintosäännön mukaisesti nuorten vaikuttajaryhmään kuuluu 5-10 jäsentä, joiden on kirkkojärjestyksen 10 luvun 5 §:n mukaisesti oltava alle 29-vuotiaita konfirmoituja kirkon jäseniä. Seurakunnan kirkkoneuvosto valitsee nuorten vaikuttajaryhmän jäsenet vaikuttajaryhmään ilmoittautuneista nuorista kahdeksi kalenterivuodeksi. Tarkempi toimintaohje/toimintasuunnitelma laaditaan vaikuttajaryhmässä työntekijän johdolla. Vaikuttajaryhmän toiminnasta vastaava työntekijä on nuorisotyönohjaaja Sanna Mehtälä.

Kirkkoneuvosto on päättänyt vaikuttajaryhmän perustamisesta jo vuonna 2021. Ryhmä on aloittanut toimintansa. Kirkkoneuvosto ei ole kuitenkaan nimennyt vaikuttajaryhmän jäseniä virallisesti. Tässä vaiheessa työryhmän toiminnassa ovat mukana Noora Lakaniemi, Neea Lakaniemi, Riikka Väättänen ja Miiko Pajala. Työryhmän jäseniä täydennetään myöhemmin, kun tehtävästä kiinnostuneita nuoria löydetään.

Päätösesitys, tuomiorovasti: Kirkkoneuvosto päättää nimetä Nuorten vaikuttajaryhmän jäseniksi vuodelle 2023-2024: Noora Lakaniemi, Neea Lakaniemi, Riikka Väättänen ja Miiko Pajala. Työryhmän vastaavana työntekijänä toimii nuorisotyönohjaaja Sanna Mehtälä.

Päätös, kirkkoneuvosto: Päätettiin esityksen mukaisesti.

158 § Hallintosääntö

Heinäkuun 1 päivänä 2023 voimaan tulleen kirkkolain (652/2023) 3 luvun 7 §:n mukaan kirkkovaltuusto määrää päätösvallan siirrosta hallinto- tai johtosäännössä. Kirkkovaltuusto hyväksyy seurakunnan hallintosäännön ja se sisältää tarpeelliset määräykset:

- 1) seurakunnan hallinnon järjestämisestä ja toimielimistä;
- 2) päätösvallan siirtämisestä toimielimille ja johtaville viranhaltijoille;
- 3) toimielinten päätöksentekotavoista ja hallintomenettelyistä;
- 4) toimielinten kokousmenettelyistä.

Hallintosääntö korvaa aiemman kirkkolain mukaiset kirkkovaltuuston tai yhteisen kirkkovaltuuston työjärjestyksen, kirkkoneuvoston, yhteisen kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston ohjesäännön, johtokuntien johtosäännöt sekä kappeliseurakuntien ohjesäännöt. Kirkkolain siirtymäsäännöksen mukaan uusi hallintosääntö tulee ottaa käyttöön viimeistään 1.1.2024. Tätä ennen voidaan soveltaa aiemman lain aikana hyväksytyjä tai tuomiokapitulin vahvistamia edellä mainittuja määräyksiä. Uutta hallintosääntö ei ole tarpeen alistaa tuomiokapitulin vahvistettavaksi, vaan se on seurakunnan tai seurakuntayhtymän itse päätettävissä.

Kirkkoneuvosto on antanut hallintosäännön valmistelutehtävän työryhmälle (Jussi Peräaho, Sirpa Soukka, Carita Liljamo, Esa Rintala, Jorma Kallio ja Simo Ikola). Mallisäännön pohjalta muokattu hallintosääntö on liitteenä.

Liite Lapuan tuomiokirkkoseurakunnan hallintosääntö

Päätösesitys, tuomiorovasti: Kirkkoneuvosto päättää esittää kirkkovaltuustolle hallintosäännön hyväksymistä.

Päätös, kirkkoneuvosto: Kirkkoneuvosto päätti esittää kirkkovaltuustolle hallintosäännön hyväksymistä.

159 § TIISTENJOEN HAUTAUSMAAN TYÖTEKIJÄN SOPIMUS

Tiistenjoen suntion työparina hautausmaan työtehtävissä on talvikaudella toiminut tarvittaessa työhön kutsuttava työntekijä. Sama työntekijä on toiminut kesäkaudella täysiaikaisena kausityöntekijänä. Työsuhde on päätynyt 20.10.2023. Työntekijän sopimusta on jatkettu määräaikaisina sopimuksina. Tarve on kuitenkin jatkuva, joten työsopimuksen muuttaminen toistaiseksi voimassa olevaksi 0-tuntisopimukseksi on tarkoituksenmukaista. Hän voi hoitaa Tiistenjoen hautausmaan ja kesäaikana toimia hautausmaan kausityöntekijänä.

Päätösesitys, talousjohtaja: Tehdään työsopimus.

Päätös, kirkkoneuvosto: Tehdään työsopimus 21.10.2023 alkaen 0-tuntisopimus toistaiseksi voimassa olevana

**160 § TALOUSARVION 2024 JA TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMAN 2024-2026 LAADINNAN
LÄHTÖKOHDAT **PIENI MUUTOS % tällä värillä tekstissä****

Ehdotus seurakunnan talousarviovalmistelusta vuodelle 2024

Kirkon virka- ja työehtosopimus on voimassa 28.2.2025 saakka. **Palkankorotuksiin tulee budjetoida nykypalkkatasoon nähden +4,0 %.** Tämä 4 % sisältää palkkojen **sopimus**korotuksen 1.2.2024 ja on 2,5 %, jollei aiemman sopimuksen perusteella käynnistetty kirkon palkkakilpailukyyn tarkastelu johda siihen, että palkoista sovitaan toisin. Palkkakilpailukyyselvitystyön vaikutuksesta palkkoihin sovitaan 30.11.2023 mennessä. Siten tässä vaiheessa on mahdotonta arvioida vuoden 2024 palkantarkistuksia tarkemmin. Sopimuskauden jälkeisten palkankorotusten suuruudesta ei ole vielä tässä vaiheessa tietoa. Eläkemaksuihin budjetoidaan tässä vaiheessa 21 % ja sosiaalikuluihin 2 %. Prosenttiosuuksia tarkistetaan tarvittaessa, kun maksut on vahvistettu.

Esitys, talousjohtaja ja tuomiorovasti:

1. Muutetaan kirkkoneuvoston edellisen kokouksen päätöstä ensi vuoden palkkojen korotusprosenttia yhdellä prosenttiyksilöllä.

Päätös, kirkkoneuvosto:

1. Muutetaan kirkkoneuvoston edellisen kokouksen päätöstä ensi vuoden palkkojen korotusprosenttia yhdellä prosenttiyksilöllä.

161 § LUOTTOTAPPIOT

Luottotappiot ilmoitetaan KIPA:lle kaksi kertaa vuodessa.

Päätösesitys, talousjohtaja: Kirkkoneuvosto hyväksyy luottotappiot 1120,00 euroa.

Päätös, kirkkoneuvosto: Kirkkoneuvosto hyväksyi luottotappiot 1120,00 euroa.

162 § INVESTOINNIT JA VUOSIKORJAUKSET SEKÄ MUUT MERKITTÄVÄT ERÄT TALOUSARVIOSSA 2024

Seurakunnassa toiminut kiinteistötyöryhmä on käsitellyt seuraavia investointi ja vuosikorjausasioita ja on päättänyt ehdottaa kirkkoneuvostolle, että ne sisällytettäisiin vuoden 2024 talousarvioon. Liite.

Talousarviokäsittelyn helpottamiseksi on hyvä keskustella näistä kohteista ennen talousarvion varsinaista käsittelyä. Talousarviokäsittely vaatii tarkastelua myös tulevien vuosien osalle, joten kokonaisinvestointitason tasaisuuden ja remonttien ajoituksen vuoksi eri vuosien osalle kohtuullinen investointitaso voisi olla vuosittain alle miljoona eroa.

Esitys, talousjohtaja:

Kirkkoneuvosto päättää sisällyttää investoinnit ja muut merkittävät erät vuoden 2024 talousarvioon kirkkovaltuuston vahvistettavaksi.

Päätös, kirkkoneuvosto:

Kirkkoneuvosto kävi lähetekeskustelun ja pyytää kiinteistötyöryhmää priorisoimaan investoinnit ja muut merkittävät erät vuoden 2024 talousarvioon ja vuosien 2025 ja 2026 seuraavat investoinnit. Seuraavaan kokoukseen selvitetään myös tulorahoitus.

163 § SIMPSIÖN HAUTAUSMAATYÖNTEKIJÄN REKRYTOINTI

Simpsion hautausmaan työntekijä on irtisanoutunut ja jäänyt pois työstään 30.9.2023. Hänen tilalleen tarvitaan työntekijä. Työtehtäviin kuuluisi Simpsion hautausmaan työ, kiinteistöhoitajan, kiinteistöjen ja Simpsion hautausmaan ylläpito- ja kunnostustehtäviin. Tehtävä edellyttää soveltuvaa ammatillista koulutusta tai pitkää työkokemusta, sitoutumista työhön sekä oman auton käyttöä ja vähintään b-luokan ajokorttia. Palkkaluokka 402. Esitetään paikan auki laittamista ja kiinteistötyöntekijän palkkaamista. Kirkkoneuvosto nimeää luottamushenkilöedustajat rekrytointiryhmään puistopäällikön ja talousjohtajan lisäksi.

Esitys, talousjohtaja: Aloitetaan hautausmaatöyöntekijän rekrytointi.

Päätös, kirkkoneuvosto: Aloitetaan hautausmaatöyöntekijän rekrytointi ja nimetään luottamushenkilöedustajat rekrytointiryhmään Antti Kaartinen ja Pilvi-Maria Portin.

164 § VANHAN APTEEKIN REMONTTISUUNNITELMA

Lapuan kaupungin rakennusvalvonta on pyytänyt seurakuntaa täydentämään rakennuslupa-asiakirjoihin asiakirjan, josta ilmi seurakunnan suunnitelma Vanhan apteekin remontista.

Liite Vanhan apteekin remonttisuunnitelma

Esitys, tuomiorovasti ja talousjohtaja: Kirkkoneuvosto päättää toimittaa liitteenä olevan asiakirjan Lapuan kaupungin rakennusvalvontaan.

Päätös, kirkkoneuvosto: Kirkkoneuvosto päätti toimittaa liitteenä olevan asiakirjan Lapuan kaupungin rakennusvalvontaan.

165 § MUUT MAHDOLLISET ASIAT

Kirkon sisäkaton korjaaminen. Kirkon sisäkaton korjaaminen toteutetaan. Alustava kustannusarvio tälle korjaamiselle on 32.000 €.

166 § KOKOUKSEN PÄÄTÖS JA OIKAISUVAATIMUSOHJEET SEKÄ VALITUSOSOITUS

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.25 ja antoi oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoituksen.